

Świnoujście, dnia 22.11.2019 r.

WO-KP.0003.221.2019

**Pani Joanna Agatowska**  
**Radna Miasta Świnoujście**

dot. zapytania nr 63/K.VII/2019 z dnia 03.11.2019 r. w sprawie kontroli palenisk oraz paliwa w nich spalanego

W odpowiedzi na zapytanie nr 63/K.VII/2019 z dnia 03.11.2019 r. w sprawie kontroli palenisk oraz paliwa w nich spalanego informuję, iż w latach 2017-2019 przeprowadzono kilkadziesiąt kontroli. W piętnastu przypadkach Straż Miejska po stwierdzeniu nieprawidłowości nałożyła mandaty na łączną kwotę 2.470,00 zł.

Jednakże istota ochrony powietrza leży głównie w działaniach mających na celu ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, które powstają głównie na skutek ogrzewania domów jednorodzinnych z wykorzystaniem przestarzałych źródeł ciepła oraz niskiej jakości paliwa.

Wymienione wyżej kontrole i zebrane w tym czasie doświadczenie pokazały, iż w przeważającej większości przypadków nie mieliśmy do czynienia ze spalaniem w piecach „niewłaściwych materiałów”, o których pisze Pani w swojej interpelacji.

Jak się niestety okazuje, do częstych nadal jeszcze należy sytuacja, w której do ogrzewania domów używa się pieców niespełniających żadnych wymogów emisyjnych. Ponadto w piecach tych można spalić odpady węglowe takie jak np. miał. Są to produkty o wysokiej zawartości siarki, chloru czy popiołu. W wielu krajach węgiel tego typu jest traktowany jako odpad i nie jest sprzedawany, właśnie ze względu na jego bardzo negatywny wpływ na jakość powietrza.

W październiku 2018 r. Ministerstwo Energii podpisało rozporządzenie dotyczące norm jakości węgla, wprowadzające zakaz sprzedaży odpadów kopalnianych i najgorszych miałów węglowych. Zakaz obowiązywać jednak będzie dopiero od 30 czerwca 2020 r. Oznacza to, że przez jeszcze jeden sezon grzewczy najgorsze węgle i toksyczne odpady kopalniane wciąż będą spalane w gospodarstwach domowych. I tak oprócz odpadu węglowego i słabej jakości miałów, dalej w obrocie handlowym dostępne będą grubsze węgle o bardzo słabych parametrach – wysokiej zawartości siarki, popiołu czy wilgoci. Ministerstwo Energii pozwoliło na sprzedaż węgla o zawartości siarki sięgającej aż 1,7%, podczas gdy według ekspertów nie powinna ona przekraczać 0,8%. Ministerstwo Środowiska postulowało obniżenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu do 1,2%, Ministerstwo Zdrowia oraz Polski Alarm Smogowy do 0,8%.

Wbrew postulatowi nie wprowadzono również klasyfikacji węgla, która ułatwiłaby dokonywanie świadomych wyborów konsumenckich. Kotły 5 klasy (wymóg ich eksploatacji został narzucony rozporządzeniem Komisji UE 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r., jako jedyne spełniają wymagania granicznych wartości emisji zawartych w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Technologii w sprawie wymagań dla kotłów na paliwa stałe) wymagają odpowiedniej jakości paliwa, aby spełniać normy dotyczące emisji zanieczyszczeń. Zaproponowane przez Ministra Energii parametry węgla (tzw. ekogroszku) nie pozwalają na osiągnięcie tych norm. Tak więc realny poziom zanieczyszczeń emitowany z tego typu kotłów, będzie różnił się od poziomu emisji osiąganego w laboratorium, gdzie kotły certyfikuje się na skrupulatnie dobranych próbkach węgla o bardzo wysokiej jakości.

Istotne dla osiągnięcia odpowiednich rezultatów jest więc stosowanie odpowiedniego paliwa. Jeśli jest nim drewno, musi być sezonowane i odpowiednio suche.

Z powyższego wynika, iż jedyną skuteczną receptą na walkę z zanieczyszczeniami powietrza jest jak najszybsza likwidacja indywidualnych palenisk węglowych i przechodzenie na ekologiczne źródła ciepła, takie jak piece gazowe, elektryczne albo przyłączenie się do sieci ciepłowniczej.

Nie jest to jednak łatwe rozwiązanie biorąc pod uwagę, iż wymaga ono znacznych nakładów finansowych, poczynionych przez mieszkańców naszej gminy, nawet jeśli uwzględnimy w tym pomoc samej Gminy tj. realizowany program dopłat zgodnie, z którym mieszkańcom zwracane jest do 50% kosztów wymiany pieca i budowy instalacji (nie więcej niż 10 000 zł).

Trzeba pamiętać, iż w dużej mierze problem przestarzałych źródeł ciepła, dotyczy najuboższych mieszkańców naszej gminy, ludzi starszych. Prezydent Miasta Świnoujście wychodząc naprzeciw potrzebie ochrony czystości powietrza, wprowadził dofinansowanie do wymiany ogrzewania opartego na paliwie węglowym na ekologiczne źródło ciepła. Do chwili obecnej dofinansowano 45 wymian. Ponadto trwają prace nad przygotowaniem i wdrożeniem Programu Antysmogowego przez Marszałka Województwa, finansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Ani Prezydent Miasta ani Rada Miasta nie jest władna do ustanawiania zakazów eksploatacji przestarzałych pieców, jak i ustalania wymaganej jakości paliw. Stosowne uprawnienia posiada Sejmik Województwa. Dla stref, w których stwierdzone zostało przekroczenie choćby jednego poziomu dopuszczalnego lub docelowego w odniesieniu do substancji podlegających ocenie jakości powietrza, Zarząd Województwa na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania przeprowadzonych przez GIOŚ wyników oceny poziomu substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, określa w drodze uchwały Program ochrony powietrza. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały określone, a standardy jakości powietrza są nadal przekraczane, Zarząd Województwa obowiązany będzie do aktualizacji programu po okresie 3 lat od wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, uwzględniając ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Przykładem takich działań są ustanowione przez Sejmik Województwa Małopolskiego ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych na obszarze Gminy Miejskiej Kraków. W przypadku strefy zachodniopomorskiej, w której skład wchodzi Świnoujście, uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego wprowadził zakazy eksploatacji instalacji/pieców niespełniających standardów emisyjnych w terminie od 1 stycznia 2024 r.

Dodatkowo powyższą uchwałą od dnia 1 maja 2019 r. zakazuje się stosowania następujących paliw stałych:

- 1) niesortowanych w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427 t.j. ze zm.
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) węgla brunatnego;
- 4) niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427 t.j. ze zm.4).


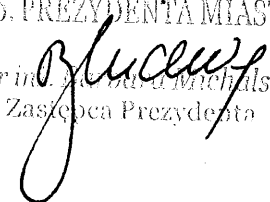
Z powyższego wynika, iż wyeliminowanie z użytkowania przestarzałych instalacji nastąpi dopiero w 2024 roku, a dopuszczenie w dalszym ciągu do obrotu handlowego paliw o słabych parametrach np. ekogroszek skutkuje emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Gmina nie, ma więc podstaw prawnych do zmiany w/w sytuacji, gdzie w odbiorze naszych mieszkańców występują zanieczyszczenia powietrza, poza ewidentnymi naruszeniami przepisów przez użytkowników kotłów na paliwa stałe.

Do wiadomości:

1. Przewodnicząca Rady Miasta Świnoujście,
2. WO-KP.

Sporządziła: Justyna Tomaszek

 powziemu  
z up. PREZYDENTA MIASTA  
mgr inż.  Barbara Michalska  
Zastępca Prezydenta